

litik, jf. (MPU) alm. del – bilag 839, og håber, at den vil kunne anvendes som »et vigtigt værktøj og væsentligt bidrag til fundamentet for fremtidens kemikalielolitik og dermed det beskyttelsesniveau, vi ønsker for os selv og vores børn.«

Ministeren lægger sig hermed op ad en uændret fortsættelse af den hidtidige fiaskoindsats. Kommissionens hvidbog omkring kemikaliestrategien har med rette været stærkt kritiseret for at være alt for uambitiøs. Hovedvægten i kemikaliestrategien er fortsat bestræbelser på registrering og alene en meget begrænset indsats for at udfase de sundhedsfarlige stoffer, og strategien undtager helt en indsats vedrørende de svært nedbydelige og bioakkumulerende stoffer.

Nu er situationen den, at Danmark skal tage stilling til, om vi fortsat alene skal læne os op ad det, der bliver resultatet af EU's hvidbog, eller om vi som Sverige skal iværksætte en række nationale tiltag parallelt hermed. Enhedslisten foreslår det sidste.

Ministeren åbner endvidere i sin præsentation af det svenske udspil for, at Danmark kan indlede et samarbejde med miljøprogressive lande om en fælles styrket indsats i EU. Et sådant samarbejde kan imidlertid også bruges med henblik på en styrket national indsats gennem idé-, viden- og erfaringsudveksling.

Det er på denne baggrund, at Enhedslisten nu igen prøver at få Folketingets partier til at tage et medansvar for, at der sker noget på kemikalieområdet. Ikke som modtræk til en EU-indsats, men som et nationalt medspil.

I dag findes på markedet en stribe af produkter med uønsket kemi, og omfanget er i stigning. Den uønskede kemi er overalt omkring os, herunder også i dagligvarer, som vi lejlighedsvis kommer i berøring med, f.eks. maling, lim, plast, trykfarver og smøremidler.

Andre varer kommer vi som forbrugere i direkte berøring med dagligt, og mange af disse indeholder også uønsket kemi. Det er produkter som tøj, rengøringsmidler, vaskepulver og produkter til personlig pleje såsom neglelak, shampoo, hårlotion, aftershave, barberskum, cremer, læbestift og deodorant. Men også meget legetøj til børn indeholder uønsket kemi, f.eks. er blød plast og børnesminke fremhævet som eksempler herpå.

Den senere forskning har endvidere kraftigt antydnet, at fostre er ekstremt følsomme over for en række uønskede kemikalier, ikke mindst de hormonforstyrrende, hvor vi taler om mængder, der ligger langt under de niveauer, som i dag bruges som grænseværdier, fordi disse grænseværdier er baseret på vurderinger af, hvad voksne mennesker kan tåle. Derfor er der be-

hov for en særlig skrap indsats over for beskyttelse af fostre.

Enhedslisten ønsker ikke blot, at der indgås frivillige aftaler med de berørte brancheforeninger, men at der etableres et direkte forbud, hvad angår de ovennævnte stoffers anvendelse i nye produkter. Frivillige aftaler kan naturligvis have en effekt, men erfaringerne viser, at mange producenter og forhandlere i praksis er ligeglade. Således kan læses følgende pressemeddelelse fra februar 2001 på internetadressen www.greeninfor.dk:

»Grøn Information kontaktede i november sidste år forhandlere af hobbymaterialer og bad dem oplyse om hvilke produkter, de sælger til børneinstitutioner. Ni forhandlere indsendte oplysninger om i alt 12 forskellige ansigtssminker. Grøn Information har derefter på baggrund af de lovpligtige indholdsdeklarationer undersøgt indholdet af kemiske stoffer i ansigtssminkerne. Undersøgelsen viste at:

- Seks sminkesæt indeholdt meget miljøbelastende stoffer
- Tre sminkesæt indeholdt farvestoffer, der ikke findes på EU listen over godkendte farvestoffer
- Tre sminkesæt havde en ulovlig indholdsdeklaration
- Tre sminkesæt indeholdt stoffer, der er mistænkt for at være hormonforstyrrende.

Det er tredje år, at Grøn Information undersøger markedet for fastelavns- og ansigtssminker – og det er tredje år, at informationscentret finder produkter, der ikke overholder lovgivningen.«

Dette afspejler meget godt værdien af de frivillige aftaler.

Der lægges med beslutningsforslaget op til en tredledet beslutning. Dels beslutning om en tidsbestemt målsætning for udfasning, dels en konkret plan for udfasning af produkter, som mennesker er i direkte berøring med, og endelig en umiddelbar udfasning af uønskede stoffer i produkter til børn og gravide.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad punkt 1

Beslutningsforslaget indebærer, at regeringen skal udarbejde en national strategi, der benytter det svenske udspil som model.

I (MPU) alm. del – bilag 815 redegøres nærmere for den svenske regerings udspil, som indeholder en række delmål, herunder følgende:

»Delmål 3: Nyproducerede varer skal så vidt muligt være: